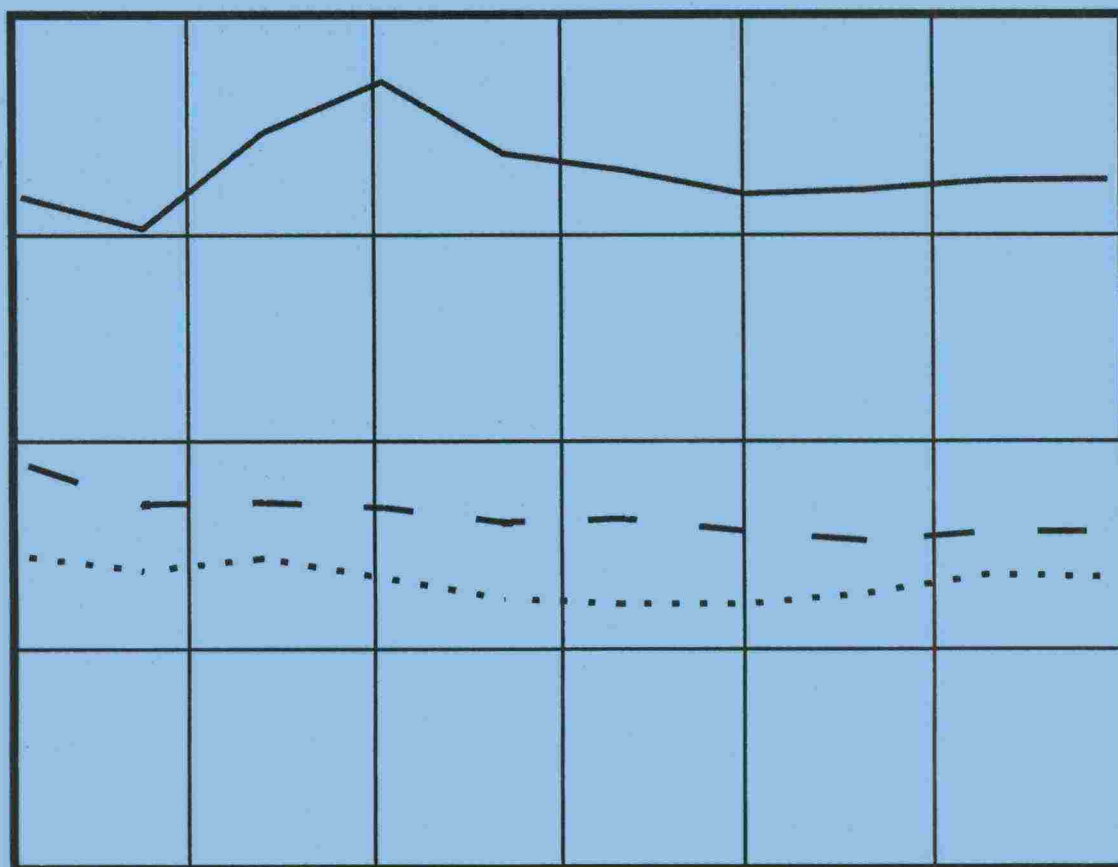

Merimiestilasto1996

- aikasarjoja vuosilta 1987-1996

Merenkulkulaitoksen tilastoja 4/1997

MERENKULKUHALITUS
Tilastotoimisto

Toukokuu 1997

Merimiestilasto 1996

Aikasarjoja vuosilta 1987-1996

SISÄLLYS

SIVU

1. JOHDANTO
2. MERIMIESTEN MÄÄRÄ VUONNA 1996
3. MERIMIESTEN MÄÄRÄ VUOSINA 1987-1996

1
2
7

1. JOHDANTO

Merimiestilaston tiedot on saatu merenkulkuhallituksen pitämästä merimiesrekisteristä, joka perustuu merimieskatselmuksiin (1005/86), jonka mukaan varustamon on ilmoitettava, kun merimies aloittaa palvelun tai lähtee lomalle. Tilastossa on esitetty **koko vuoden aikana merimiesammateissa työskennelleiden määrä sekä kahtena ajankohtana, 30.6. ja 31.12., aluksilla olleiden merimiesten määrä.** Kaikki tilastoluvut sisältävät sekä ulkomaan että kotimaan liikenteen aluksilla, mukaanlukien uiton alukset, työskennelleiden merimiesten määrän. Ajankohtana 30.6. alukasilla olevien merimiesten määrä on suurimmillaan, koska silloin ovat mukana myös vain kesäisin liikennöivät alukset. Aluksilla olevien merimiesten määrä on taas pienimmillään 31.12.

Tilaston alussa on esitetty yksityiskohtaiset tiedot vuoden 1996 osalta ja loppuosassa on merimiesten määrän kehitystä vuosina 1987-1996 kuvaavia taulukoita ja kuvia.

Tilaston on koonnut ja lisätietoja siitä antaa Sirkka Spädi-Jurvanen merenkulkuhallituksen tilastotoimistosta (puh. 0204 48 4246).

2. MERIMIESTEN MÄÄRÄ VUONNA 1996

Vuonna 1996 merimiesammateissa toimivia oli kaikkiaan 12.267 eli 29 henkilöä edellistä vuotta enemmän. Talousosaston osuus koko merimiesten määrästä oli 51 %, kansiosaston 32,6 % ja koneosaston 16,4 % (Kuva 1.). Suomalaisten naisten osuus koko merihenkilöstöstä oli sama kuin edellisenäkin vuonna eli 32,4 %. Ulkomaisia merimiehiä oli vuonna 1996 28, vuoden 1995 vastaava määrä oli 27. Kesäkuun viimeisenä päivänä aluksilla olevien merimiesten määrä oli 5.337 eli miltei edellisen vuoden suuruinen ja joulukuun viimeisenä päivänä 4.439, mikä on hieman pienempi kuin vuonna 1995 (Taulukko 1.).

Uusia merimiehiä oli vuonna 1996 kaikkiaan 1.175, josta ulkomaisten osuus oli puoli prosentti (Taulukko 2.). Taulukossa 3. on esitetty merimiesten määrä ammateittain vuonna 1996.

Alustyypeittäin tarkasteltuna matkustaja-aluksilla ja -autolautoilla työskenteli 59,1 %, kuivalastialuksilla 20,3 %, säiliöaluksilla 6,4 % ja muilla aluksilla 14,2 % koko merimiesammateissa toimivien määrästä vuonna 1996 (Taulukko 4., Kuva 2.). Prosenttiosuudet olivat suurinpiirtein samat myös vuonna 1995.

Uusia pätevyyskirjoja ja -todistuksia (pl. linjaluotsikirjat) myönnettiin vuonna 1996 yhteensä 2.284, joista päällystölle 1.656 ja miehistölle 628 (Taulukko 5.).

TAULUKKO 1.

Merimiesten määrä ammattiryhmittäin vuonna 1996

Ammattiryhmä	Merimiesammateissa työskennelleiden määrä kaikkiaan		Ajankohtina 30.6. ja 31.12. aluksilla olleiden merimiesten määrä			
			30.6.		31.12.	
	1996	1995	1996	1995	1996	1995
Kansiosasto:						
- päällystö	1 712	1 666	922	908	695	682
- radiosähköttäjät	16	18	9	8	6	8
- miehistö	2 270	2 252	994	987	745	754
Yhteensä	3 998	3 936	1 925	1 903	1 446	1 444
Koneosasto:						
- päällystö	1 086	1 104	560	549	511	504
- miehistö	923	960	465	480	392	408
Yhteensä	2 009	2 064	1 025	1 029	903	912
Talousoasto	6 260	6 238	2 387	2 400	2 090	2 132
KAIKKIAAN	12 267	12 238	5 337	5 332	4 439	4 488
<i>Suomalaisia naisia merimiehistä</i>						
Kansiosasto	200	206	69	58	31	35
Koneosasto	14	9	8	8	3	5
Talousoasto	3 763	3 753	1 406	1 443	1 225	1 262
Yhteensä	3 977	3 968	1 483	1 509	1 259	1 302
% kaikista merimiehistä	32,4	32,4	27,8	28,3	28,4	29,0
<i>Ulkomaaiset merimiehet</i>						
Kansiosasto	7	7	2	2	1	2
Koneosasto	8	11	1	2	2	4
Talousoasto:	13	9	1	3	2	2
- muusikot	(-)	(1)	(-)	(-)	(-)	(-)
- muut	(13)	(8)	(1)	(3)	(2)	(2)
Yhteensä	28	27	4	7	5	8

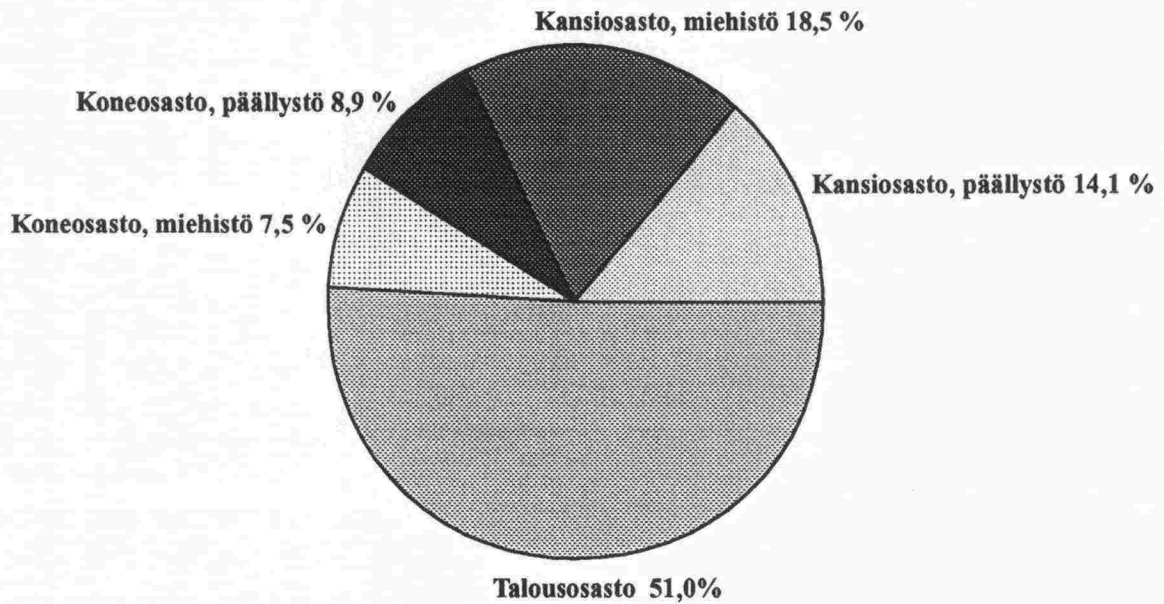
TAULUKKO 2.

Uudet merimiehet vuonna 1996

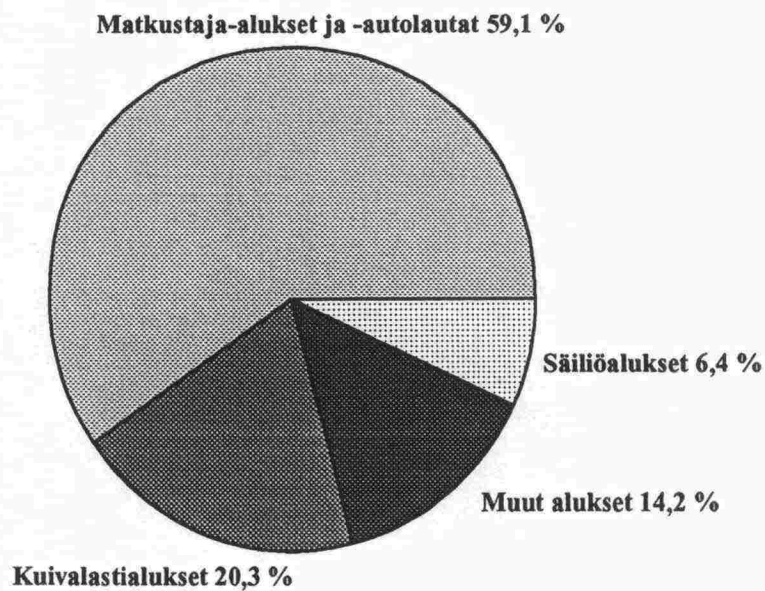
	Suomalaiset	Ulkomaaiset	Yhteensä
Kansiosasto	310	1	311
Koneosasto	50	-	50
Talousoasto	815	6	821
- muusikot	(1)	(-)	(1)
- muut	(814)	(6)	(820)
Kaikkiaan	1 175	7	1 182

Kuva 1.

**Merimiesammateissa työskennelleiden määrä ammattiryhmittäin vuonna 1996
(koko vuonna yhteensä 12 267 merimiestä)**

Kuva 2.

**Merimiesammateissa työskennelleiden määrä alustyypeittäin vuonna 1996
(koko vuonna yhteensä 12 267 merimiestä)**

TAULUKKO 3.

Merimiesten määrä ammateittain vuonna 1996

Ammatti	Merimies- ammateissa kalk- klaan vuonna 1996	Aluksilla olleiden merimiesten määrä	
		30.6.96	31.12.96
Pääällikkö	615	392	267
Yliperämies	431	212	171
I perämies	336	131	148
II perämies	152	84	57
III perämies	6	2	1
Perämies	59	15	8
Laivuri/kuljettaja	67	54	15
Linjaluotsi	23	10	11
Radiosähköttäjä	16	9	6
Pursimies yt	47	33	33
Pursimies	113	63	56
Pumppumies	6	5	1
Kirvesmies	7	10	6
Kansikorjausmies yt	119	54	63
Kansikorjausmies	57	26	24
Matruusi yt	317	155	146
Matruusi	363	180	140
Kansimies yt	104	34	20
Kansimies	252	164	43
Puolimatruusi yt	201	72	64
Puolimatruusi	334	121	91
Muu henkilökunta	373	99	75
<i>Kansihenkilökunta yhteensä</i>	<i>3 998</i>	<i>1 925</i>	<i>1 446</i>
Konepääällikkö	451	252	222
Konemestari	25	9	9
Päiväkonemestari	32	18	19
I konemestari	300	136	136
II konemestari	217	104	92
III konemestari	14	12	4
Sähkömestari	47	28	29
Donkeymies yt	16	12	14
Donkeymies	12	11	5
Sorvari	13	11	11
Koneenhoitaja	17	15	8
Korjausmies yt	94	39	46
Korjausmies	145	68	64
Sähkömies yt	76	30	36
Sähkömies	147	69	67
Moottorimies yt	26	19	8
Moottorimies	163	76	54
Konevahtimies	56	16	16
Konemies yt	33	21	24
Konemies	56	45	20
Muu henkilökunta	69	34	19
<i>Konehenkilökunta yhteensä</i>	<i>2 009</i>	<i>1 025</i>	<i>903</i>
Rahtilajvojen taloushenkilökunta	569	266	263
Matkustajalajvojen taloushenkilökunta	5 691	2 121	1 827
- ravintolahenkilökunta	(3 718)	(1 411)	(1 214)
- hotellihenkilökunta	(937)	(335)	(290)
- myymälähenkilökunta	(659)	(269)	(222)
- muu palveluhenkilökunta	(377)	(106)	(101)
<i>Taloushenkilökunta yhteensä</i>	<i>6 260</i>	<i>2 387</i>	<i>2 090</i>
HENKILÖKUNTA KAIKKIAAN	12 267	5 337	4 439
- josta ulkomaalaisia	28	4	5
Suomalaisia	12 239	5 333	4 434
- josta naisia	3 977	1 483	1 259

TAULUKKO 4.**Merimiesten määrä alustyypeittäin vuonna 1996**

Alustyyppi	Merimiesammateissa työskennelleiden määrä kaikkiaan		Ajankohtina 30.6. ja 31.12. aluksilla olleiden merimiesten määrä			
	1996	1995	30.6. 1996	1995	31.12. 1996	1995
Matkustaja-alus	1 151	1 261	615	628	316	342
Matkustaja-autolautta	6 098	6 042	2 434	2 464	2 189	2 224
Lastilautta	1 351	1 251	511	454	491	433
Kuivalastialus	782	798	309	372	289	281
Irtolastialus	298	252	111	105	102	97
Jäähdytysalus	59	57	35	32	16	10
Kaasusäiliöalus	-	19	-	-	-	9
Kemikaalisäiliöalus	92	87	38	40	37	32
Säiliöalus	695	749	343	347	247	314
Jäänmurtaja	380	364	282	203	328	330
Väyläalus	83	98	70	94	54	71
Merenmittausalus	140	137	179	186	100	89
Hinaaja	434	419	224	200	184	168
Kalastusalus	-	-	-	-	-	-
Muu alus	539	511	89	53	43	56
Alustyyppi tuntematon	165	193	97	154	43	32
Kaikki alukset yhteensä	12 267	12 238	5 337	5 332	4 439	4 488

TAULUKKO 5.**Myönnetyt tai uusitut pätevyudet (pl. linjaluotsikirjat) vuonna 1996**

	1996	1995	1.4.84- 31.12.96
Päällystö	1 656	1 941	26 402
Miehistö	628	760	17 434
Yhteensä	2 284	2 701	43 836

3. MERIMIESTEN MÄÄRÄ VUOSINA 1987-1996

Merimiesammateissa toimivien määrä väheni vuodesta 1987 vuoteen 1988 5 %. Vuodesta 1988 vuoteen 1990 tapahtunut 25,5 prosentin nousu johtuu lyhytaikaisten työsuhteiden lisääntymisestä matkustaja-autolauttojen talousosastolla (Taulukko 8., Kuva 5.). Vuodesta 1991 lähtien merimiesten määrä on ollut noin 12.000-13.000. Naisten osuus on vaihdellut kyseisellä jaksolla 24,8 prosentin ja 35,6 prosentin välillä (Taulukko 6., Kuva 4.). Ulkomaalaisten merimiesten osuus on ollut 0,2 % - 3,6 % (Taulukko 7., Kuva 4.).

Aluksilla olleiden merimiesten määrä on ollut lievästi laskeva ajankohtina 30.6. ja 31.12. muutamaa poikkeusvuotta lukuunottamatta. Vähennystä on tapahtunut kyseisellä kymmenvuotisjaksolla noin 20 % kesäkuun tilanteen ja 9 % joulukuun tilanteen mukaan. Vuonna 1996 aluksilla olleiden merimiesten määrä on kesäkuun viimeisenä päivänä miltei sama kuin vastaavana ajankohtana edellisellä vuonna ja vuoden lopussa prosentin verran edellistä vuotta pienempi (Taulukko 6., Kuva 3.).

Ammatiryhmittäin tarkasteltuna kansiosaston henkilöstö on vähentynyt 5 % ja koneosaston 10 % kyseisellä jaksolla. Talousosastolla tapahtui vähennystä 4 % vuoteen 1988, minkä jälkeen henkilöstön määrä kasvoi parin seuraavan vuoden aikana 8.000:een. Kuten edellä jo mainittiin, kasvu johtuu lyhytaikaisten työsuhteiden lisääntymisestä nimenomaan matkustaja-autolautoilla. 1990 -luvulla talousosaston henkilöstön määrä on jälleen vähentynyt ja oli vuonna 1996 runsaat 6.000 henkilöä (Taulukko 8., Kuva 5.). Aluksilla olleiden merimiesten määrän kehitys ajankohtina 30.6. ja 31.12. on esitetty taulukoissa 9. ja 10. sekä kuvassa 5. Kuvassa 6. on esitetty vuosilta 1987-1996 erikseen miehistön ja päällystön sekä talousosaston merimiesten määrän kehitys koko vuonna sekä ajankohtina 30.6 ja 31.12 aluksilla olleiden merimiesten määrä.

Alustyypeittäin tarkasteltuna matkustaja-aluksilla ja -autolautoilla työskentelevien osuus on kyseisellä jaksolla ollut 53 prosentista 64 prosenttiin koko merimiesammateissa työskentelevien määrästä vuosittain (Taulukko 11., Kuva 7.). Ajankohtana 30.6. matkustaja-aluksilla ja -autolautoilla olleiden merimiesten osuus on ollut 57 %-64 % (Taulukko 12., Kuva 7.) ja ajankohtana 31.12. 55 %-66 % (Taulukko 13., Kuva 7.).

Myönnettyjen pätevyyskirjojen ja -todistusten (pl.linjaluotsikirjat) määrän kehitys on esitetty taulukossa 14. ja kuvassa 8. Käyrässä havaittavat jyrkät nousut johtuvat vuonna 1984 voimaan tulleesta asetuksesta, jossa määrätään pätevyystodistukset pakolliseksi myös miehistölle ja päällystö uusimaan pätevyyskirjat joka viides vuosi.

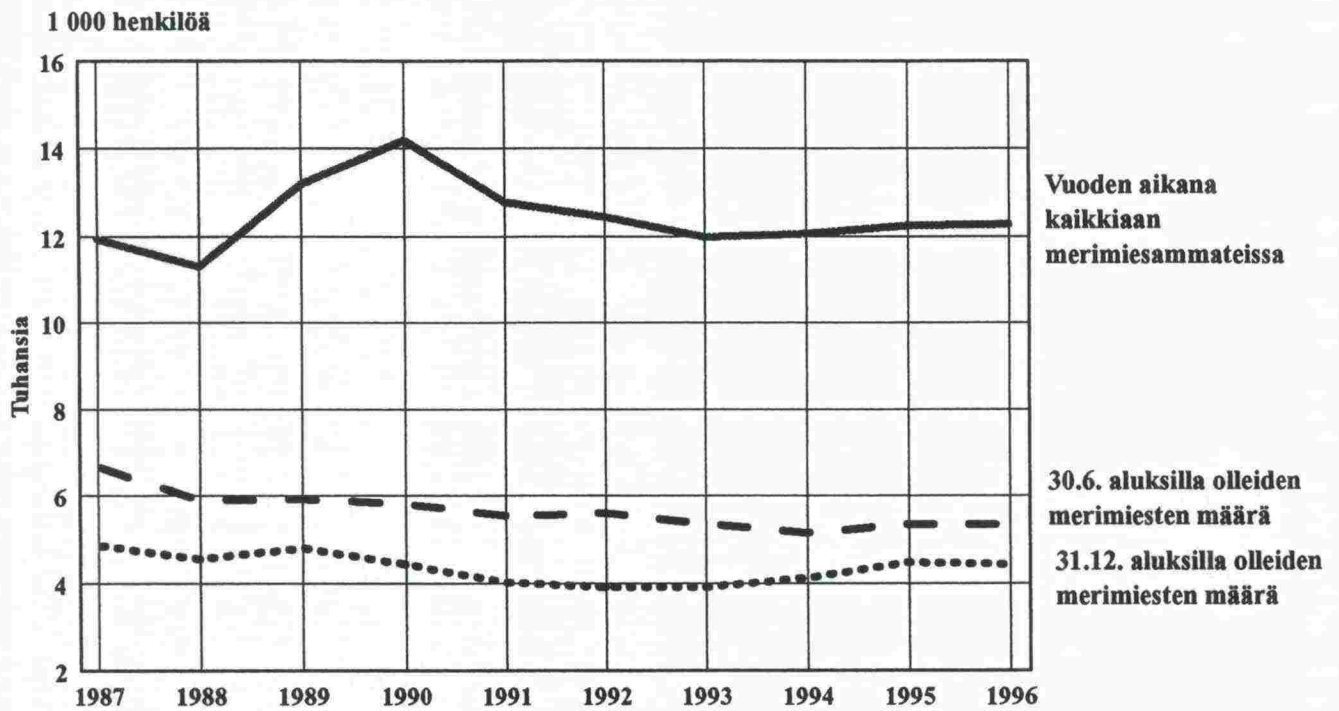
TAULUKKO 6.**Merimiesten lukumäärä vuosina 1987-1996**

Vuosi	Merimiesammateissa työskennelleiden määrä		Ajankohtina 30.6. ja 31.12. aluksilla olleiden merimiesten määrä			
	kaikkiaan vuoden aikana	josta naisia	30.6.	josta naisia	31.12.	josta naisia
1987	11 932	3 572	6 675	2 176	4 856	1 577
1988	11 298	3 345	5 889	1 773	4 561	1 325
1989	13 182	4 674	5 916	1 977	4 810	1 546
1990	14 183	5 052	5 814	1 903	4 429	1 492
1991	12 775	4 537	5 526	1 937	4 024	1 446
1992	12 441	4 334	5 596	1 804	3 923	1 204
1993	11 973	3 980	5 343	1 661	3 919	1 140
1994	12 055	4 008	5 153	1 540	4 123	1 196
1995	12 238	3 968	5 332	1 509	4 488	1 302
1996	12 267	3 977	5 337	1 483	4 439	1 259

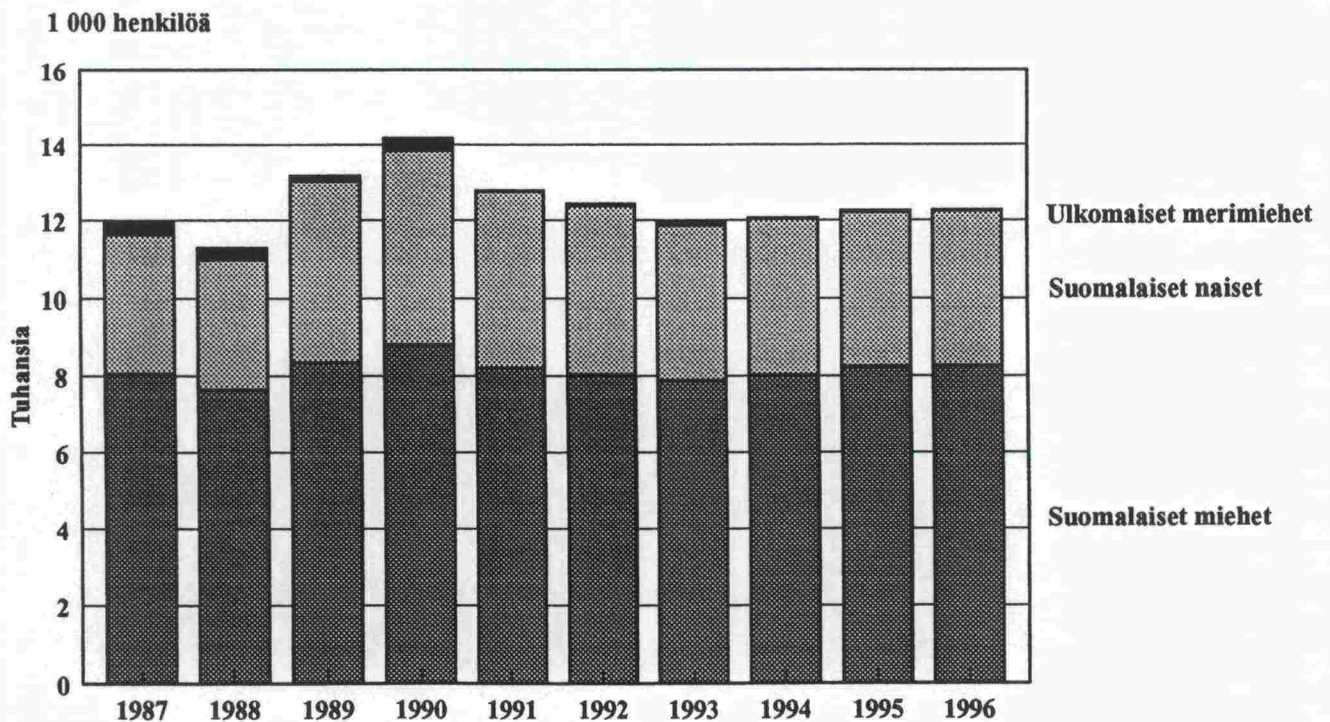
TAULUKKO 7.**Ulkomaiset merimiehet vuosina 1987-1996**

Vuosi	Kaikkiaan vuoden aikana	Aluksilla olleiden merimiesten määrä	
		30.6.	31.12.
1987	297	87	66
1988	308	75	66
1989	155	13	66
1990	326	12	5
1991	30	20	9
1992	62	46	3
1993	103	30	24
1994	22	10	5
1995	27	7	8
1996	28	4	5

Kuva 3.
Merimiesten lukumäärä vuosina 1987-1996

Kuva 4.
Suomalaisten miesten ja naisten sekä ulkomaisten merimiesten osuus koko merimiesten määrästä vuosina 1987-1996

TAULUKKO 8.

Merimiesammateissa työskennelleiden määrä kaikkiaan ammattiryhmittäin vuosina 1987-1996

Vuosi	Kansiosasto		Koneosasto		Talousosasto	Kaikkiaan
	päällystö	miehistö	päällystö	miehistö		
1987	1 925	2 276	1 094	1 136	5 501	11 932
1988	1 806	2 110	1 053	1 072	5 257	11 298
1989	1 785	2 206	1 079	1 071	7 041	13 182
1990	1 787	2 324	1 073	1 091	7 908	14 183
1991	1 634	2 148	1 064	1 022	6 907	12 775
1992	1 605	2 154	1 046	1 003	6 633	12 441
1993	1 604	2 184	1 051	954	6 180	11 973
1994	1 647	2 201	1 080	947	6 180	12 055
1995	1 684	2 252	1 104	960	6 238	12 238
1996	1 728	2 270	1 086	923	6 260	12 267

TAULUKKO 9.

Ajankohtana 30.6. aluksilla olleiden merimiesten määrä ammattiryhmittäin vuosina 1987-1996

Vuosi	Kansiosasto		Koneosasto		Talousosasto	Kaikkiaan
	päällystö	miehistö	päällystö	miehistö		
1987	1 137	1 248	529	534	3 227	6 675
1988	1 078	1 142	529	489	2 651	5 889
1989	981	1 101	515	438	2 881	5 916
1990	958	1 068	500	458	2 830	5 814
1991	778	891	489	421	2 947	5 526
1992	848	960	505	471	2 812	5 596
1993	840	933	502	442	2 626	5 343
1994	843	920	510	432	2 448	5 153
1995	916	987	549	480	2 400	5 332
1996	931	994	560	465	2 387	5 337

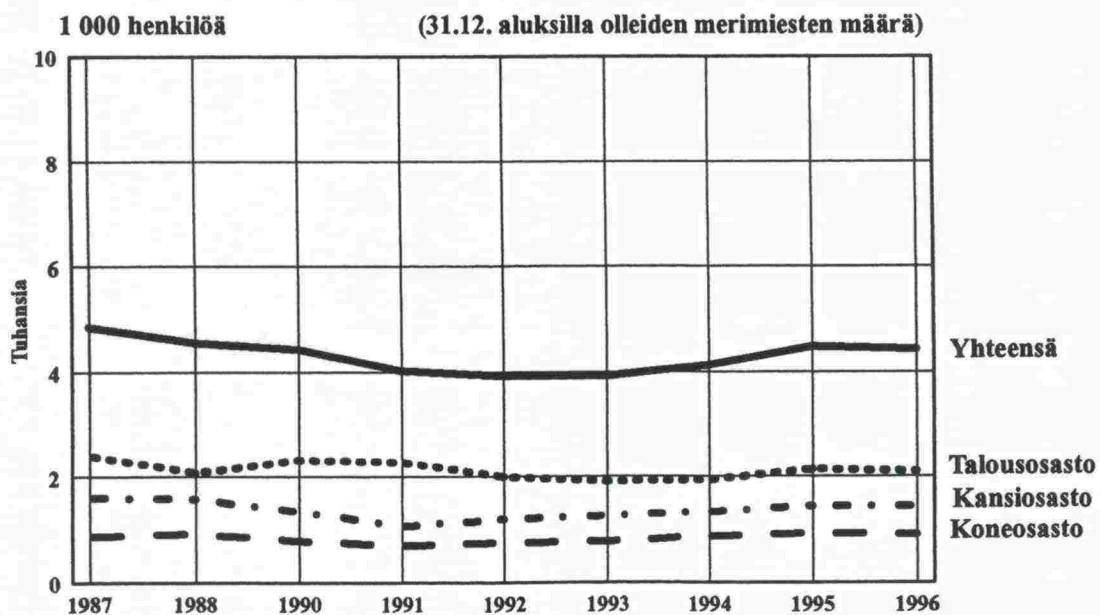
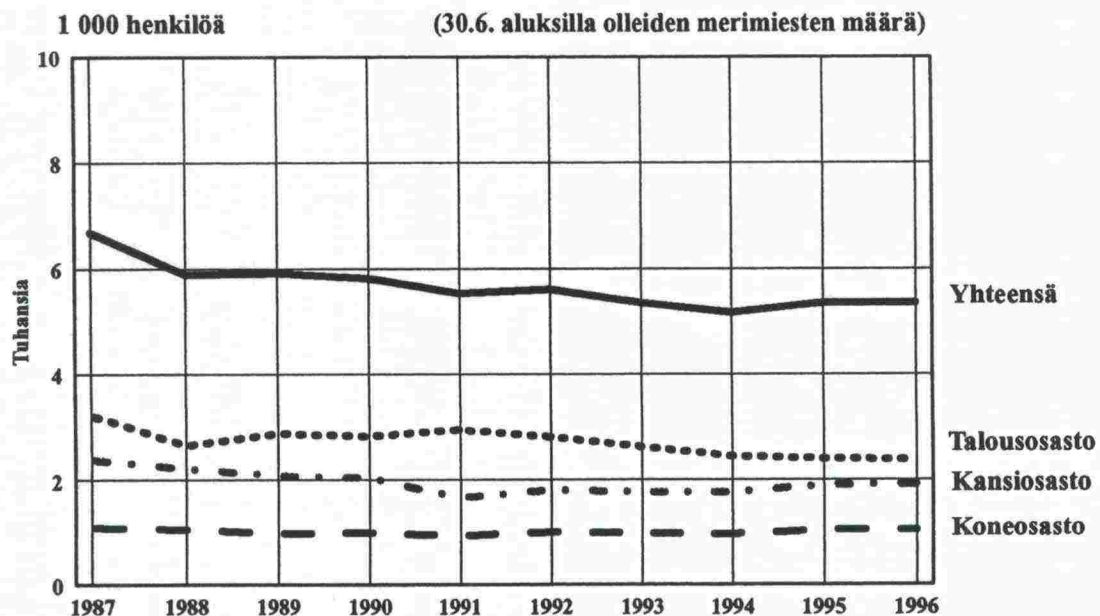
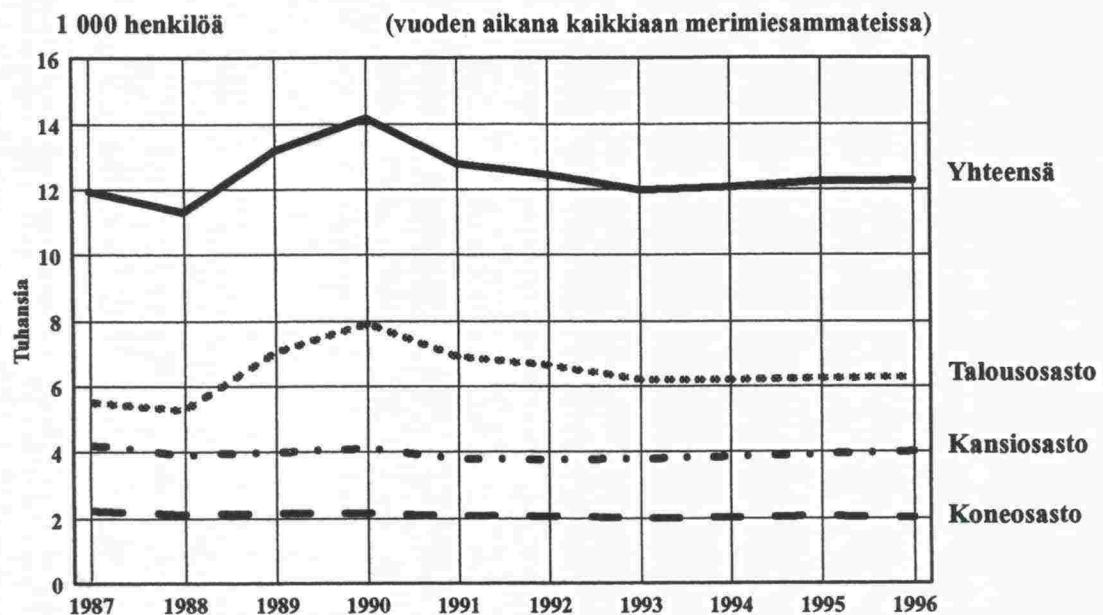
TAULUKKO 10.

Ajankohtana 31.12. aluksilla olleiden merimiesten määrä ammattiryhmittäin vuosina 1987-1996

Vuosi	Kansiosasto		Koneosasto		Talousosasto	Kaikkiaan
	päällystö	miehistö	päällystö	miehistö		
1987	787	818	475	392	2 384	4 856
1988	724	856	456	465	2 060	4 561
1989	690	826	478	416	2 400	4 810
1990	647	700	421	364	2 297	4 429
1991	492	577	367	321	2 267	4 024
1992	582	612	404	338	1 987	3 923
1993	592	657	439	332	1 899	3 919
1994	627	701	474	393	1 928	4 123
1995	690	754	504	408	2 132	4 488
1996	701	745	511	392	2 090	4 439

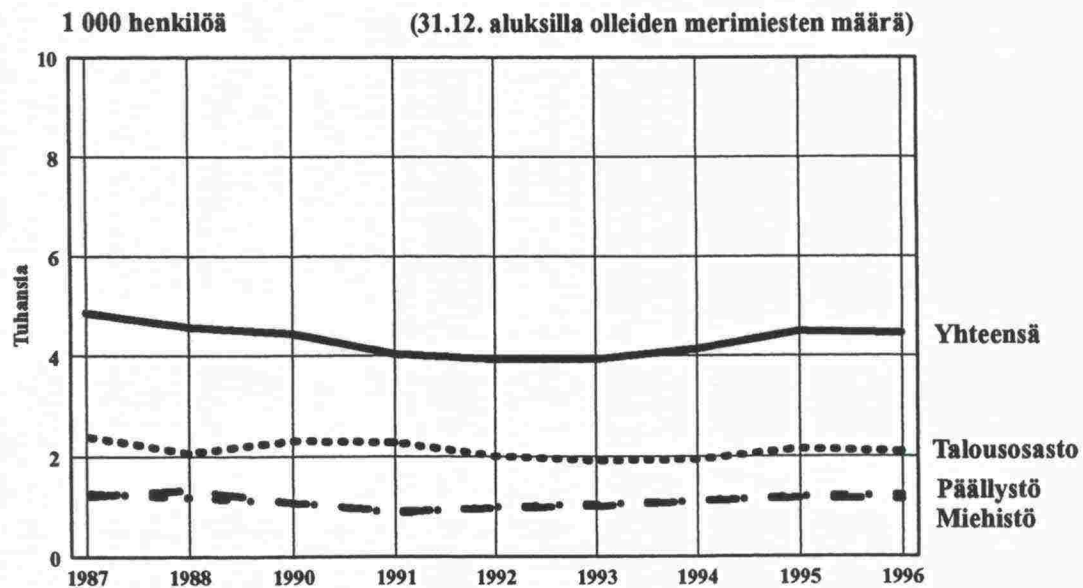
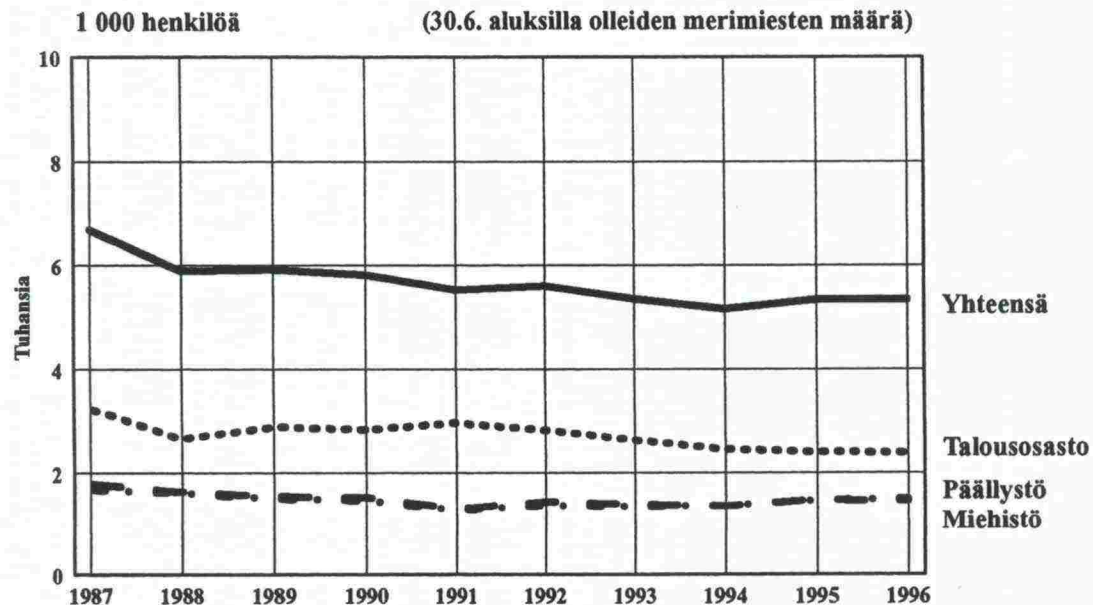
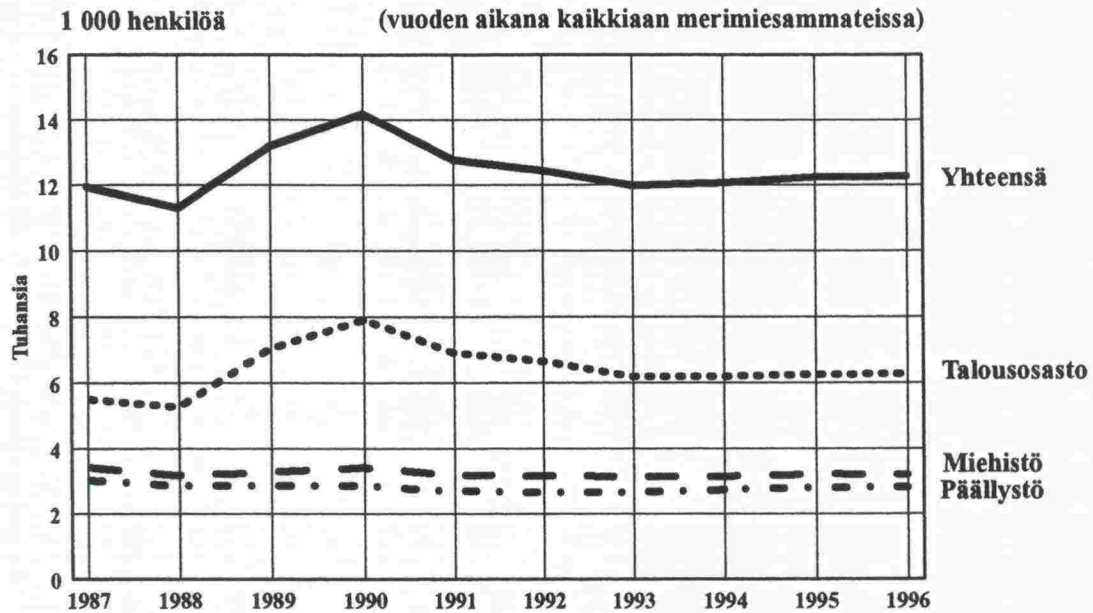
Kuva 5.

Merimiesten määrä ammattiryhmittäin vuosina 1987 - 1996

Kuva 6.

Päällystön, miehistön ja talousosaston merihenkilöstön määrä vuosina 1987-1996

TAULUKKO 11.

Merimiesammateissa työskennelleiden määrä kaikkiaan alustyypeittäin vuosina 1987-1996

Vuosi	Matkustaja- alukset	Matkustaja- autolautat	Kuivalasti- alukset	Säiliö- alukset	Muut alukset	Yhteensä
1987	1 013	5 283	2 345	1 318	1 973	11 932
1988	1 197	4 952	1 954	1 228	1 967	11 298
1989	1 396	6 675	1 966	1 136	2 009	13 182
1990	1 663	7 356	1 939	1 191	2 034	14 183
1991	1 433	6 410	1 972	1 094	1 866	12 775
1992	1 846	5 793	1 884	1 073	1 845	12 441
1993	1 277	5 824	2 117	1 015	1 740	11 973
1994	1 241	5 917	2 229	962	1 706	12 055
1995	1 261	6 042	2 358	855	1 722	12 238
1996	1 151	6 098	2 490	787	1 741	12 267

TAULUKKO 12.

Ajankohtana 30.6. aluksilla olleiden merimiesten määrä alustyypeittäin vuosina 1987-1996

Vuosi	Matkustaja- alukset	Matkustaja- autolautat	Kuivalasti- alukset	Säiliö- alukset	Muut alukset	Yhteensä
1987	605	3 377	1 000	642	1 051	6 675
1988	770	2 672	874	561	1 012	5 889
1989	774	2 846	904	512	880	5 916
1990	867	2 665	850	521	911	5 814
1991	794	2 805	780	459	688	5 526
1992	1 019	2 565	791	584	637	5 596
1993	732	2 687	860	457	607	5 343
1994	586	2 552	924	445	646	5 153
1995	628	2 464	963	387	890	5 332
1996	615	2 434	966	381	941	5 337

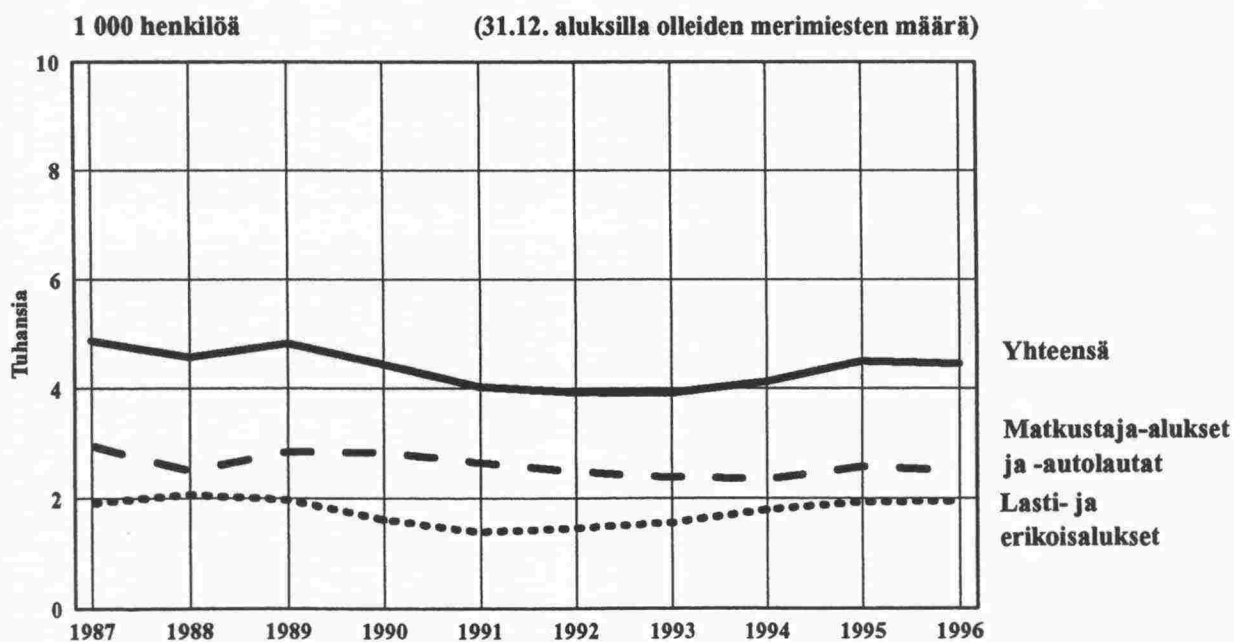
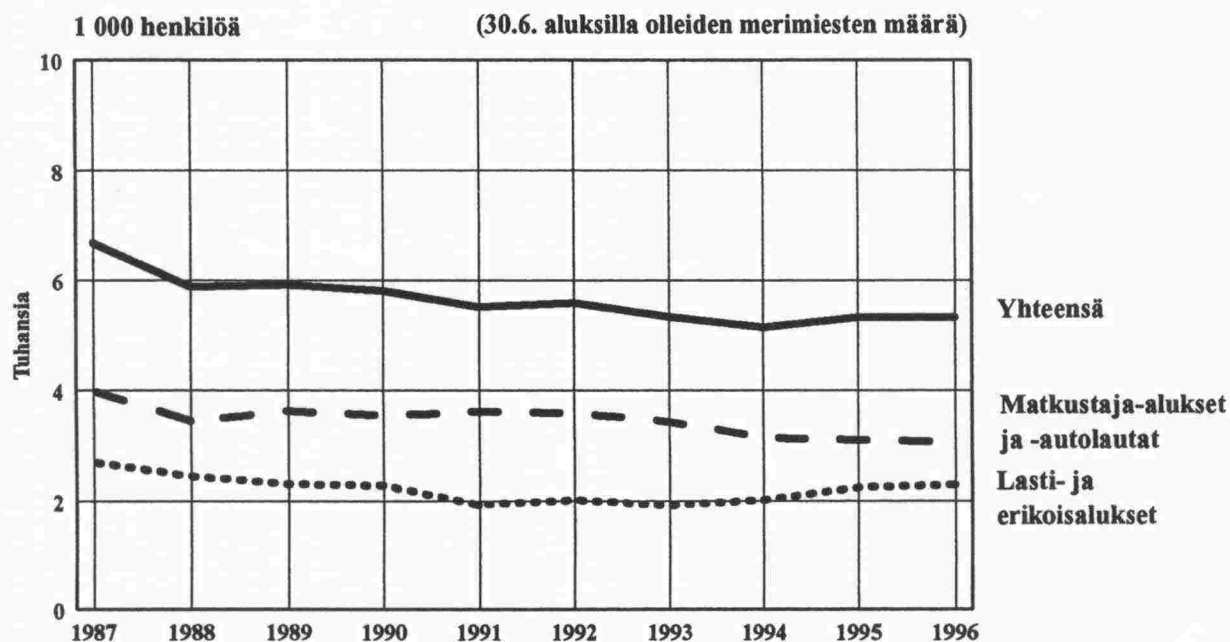
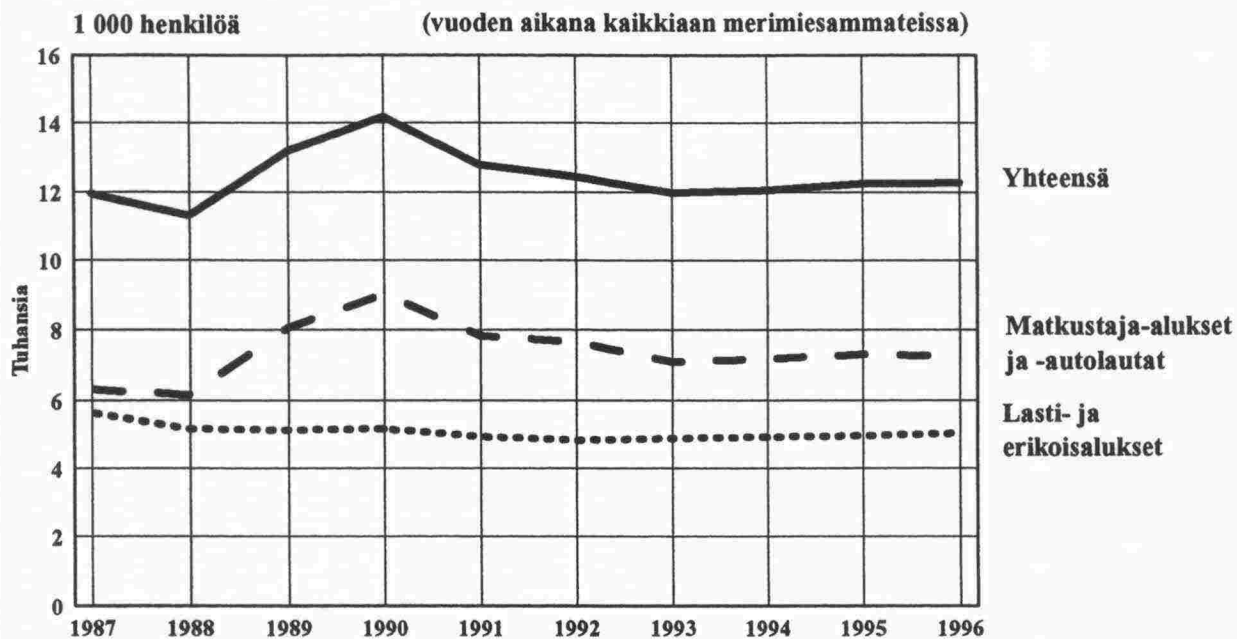
TAULUKKO 13.

Ajankohtana 31.12. aluksilla olleiden merimiesten määrä alustyypeittäin vuosina 1987-1996

Vuosi	Matkustaja- alukset	Matkustaja- autolautat	Kuivalasti- alukset	Säiliö- alukset	Muut alukset	Yhteensä
1987	357	2 595	784	529	591	4 856
1988	329	2 176	714	476	866	4 561
1989	405	2 443	742	471	749	4 810
1990	526	2 304	719	491	389	4 429
1991	403	2 244	686	447	244	4 024
1992	547	1 933	687	451	305	3 923
1993	353	2 026	767	418	355	3 919
1994	330	2 015	838	395	545	4 123
1995	342	2 224	821	355	746	4 488
1996	316	2 189	898	284	752	4 439

Kuva 7.

Merimiesten määrä alustyypeittäin vuosina 1987-1996

TAULUKKO 14.**Myönnetyt pätevyyskirjat ja -todistukset (pl. linjaluotsikirjat) vuosina 1987-1996**

Vuosi	Päällystö	Miehistö	Yhteensä
1987	2 373	658	3 031
1988	1 962	766	2 728
1989	5 229	655	5 884
1990	2 042	771	2 813
1991	1 850	998	2 848
1992	1 699	916	2 615
1993	1 622	1 120	2 742
1994	2 710	876	3 586
1995	1 941	760	2 701
1996	1 656	628	2 284

Huhtikuun 1. päivänä 1984 voimaan tullut asetus alusten miehityksestä ja laivahenkilökunnan pätevydestä määrää pätevyystodistukset pakollisiksi myös miehistölle sekä lisäksi päällystön uusimaan pätevyyskirjat joka viides vuosi. Tästä johtuu vuosina 1989 ja 1994 myönnettyjen pätevyyskirjojen ja -todistusten määrän kasvu.

Kuva 8.**Myönnetyt pätevyyskirjat ja -todistukset (pl. linjaluotsikirjat) vuosina 1987-1996**